

איסור כלאי בגדים

מדין תורה בגד כלאים **אסור בלבישה, ואסור בהעלאה**, שנאמר "לא תלבש שעטנז צמר ופשתים יחדו" (דברים כ"ב י"א) ונאמר "ויבגד כלאים שעטנז לא יעלה עליך" (ויקרא י"ט י"ט).

וחכמים אסרו גם בהצעה תחתיו, שמה תיכרך נימא אחת על בשרו.¹

ואמר רבי שמעון בן פזי אמר רבי יהושע בן לוי אמר רבי משום קהלא קדישא שבירושלים, **אפילו עשר מצעות זו על גב זו וכלאים תחתיהן**, אסור לישון עליהן.

וכל זה בבגדים רכים, שהם מחממים, אבל בגדים קשים, מאחר שאינם מחממים, מותרים,² כמאמר רב הונא בריה דרבי יהושע, האי נמטא [=לבד] גמדא [=קשה] של נרש, מותר, ואין בו משום כלאים

יום הר גריזים

במסכת תענית נמנו ימים שנעשו בהם ניסים לישראל, ומחמתם נקבעו לימים טובים האסורים בתענית, ויש שאסורים גם בהספד.

ובעשרים וחמשה בטבת יום הר גריזים,³ דלא למספד [כלומר שאסור אף בהספד].

ומדוע נקבע יום זה ליום טוב, שביום זה בקשו כותיים את בית אלקינו מאלכסנדרוס מוקדון, להחריבו, ונתנו להם.

באו והודיעו את שמעון הצדיק. מה עשה? לבש בגדי כהונה, ונתעטף⁴ בבגדי כהונה [י"א

¹ ואם תאמר, והצעה היכי שרי, והא כיון דהוו כלאים דאורייתא לענין לבישה והעלאה, ליתסרו ... כדתניא ... הבגד שאבד בו כלאים, הרי זה לא ימכרו לעובד כוכבים, ולא יעשנו מרדעת לחמור, וכל שכן להציע תחתיו. יש לומר, ההיא איירי דווקא באבד, וחישינן שמה יקרע בגדו ויחזור ויתפרנו על גבי בגדו ... אבל אם היו הכלאים ניכרים, מותר ... ואם תאמר, והאמר הכא אפילו עשר מצעות זו על גבי זו וכלאים תחתיהן אסור לישן עליהם ... ויש לומר, דבמצעות שייך כריכה, להכי חישינן שמה תכרך לו נימא, אבל במרדעת החמור, ובכרים וכסתות, לא שכיחא שתיכרך נימא, ולהכי לא גזרו. מיהו אם בשרו נוגע בהן, אסור, כדתנא בהדיא, גבי כרים וכסתות, ובלבד שלא יהא בשרו נוגע בהן, והוא הדין במרדעת. ובלבישה והעלאה אסירי בכל ענין, ואף על פי שאין בשרו נוגע בהן, כדתנן, לא יתן אדם מרדעת של כלאים על כתיפו, אפילו להוציא זבל. [תוס'].

² דהעלאה דומיא דלבישה, דאית בה הנאת חימום, הוא דאיתסר. [רש"י]. תימה ... ותירץ רבינו תם, דלבישה והעלאה דהוו דאורייתא, אסירי אפילו בקשין, אבל הצעה דמדרבנן, לא גזרו בקשין, ודלא כפרש"י, שפירש קשין הן, ומותרין בלבישה והעלאה. [תוס'].

³ הר גריזים, מקום מושבן של כותיים. [רש"י].